

woorden, daar alleen dan samenwerking met de verschillende verzekeringsmaatschappijen mogelijk kan zijn, indien bij het definitief vaststellen der regelen, niet alleen zij, maar ook de geneeskundigen tot het naleven daarvan gebonden zijn.

Ware dit niet zoo, dan zal toch geen enkele Maatschappij bereid bevonden worden haar formulieren in onzen geest te wijzigen, wel wetende, dat in de praktijk het voor de meeste artsen op den duur onmogelijk is te weigeren verklaringen in te vullen, die door vele andere zonder bezwaar ingevuld worden.

Welke waarde zullen de maatschappijen hechten aan besluiten door ons genomen, indien deze niet bindend zijn voor de leden? Welke wijziging in de bestaande toestanden zullen wij door dergelijke besluiten verkrijgen?

Wij staan hier dus voor het zeer bijzondere geval dat onze Maatschappij, in overleg getreden zijnde met vertegenwoordigers van een paar groote verzekeringsmaatschappijen, alleen door eendrachtige samenwerking kan komen tot een regeling, die maakt dat wij onze medewerking aan de ontwikkeling van het verzekeringswezen verleenen, zonder de belangen onzer patiënten te schaden.

Ten einde dit tweeledig doel te bereiken komt het der Afdeeling wensche-lijk voor eenige wijzigingen in de conclusies van genoemd rapport voor te stellen, waarvan de voornaamste is aan conclusie 3 een derde voorwaarde toe te voegen van dezen inhoud:

„3°. De verzekeringsmaatschappij vraagt de sub 2°. genoemde verklaring „eerst nadat de uitkeering is geschied en verbindt zich de rechtmatigheid „der uitkeering nooit op grond van onze verklaringen te betwisten, ook dan „niet, wanneer de medicus in een bijzonder geval weigert de verklaring in „te vullen”.

Eerst als deze voorwaarde vervuld wordt en op de polis vermeld staat, hebben wij de zekerheid de belangen onzer patiënten niet te zullen schaden. Het verkrijgen van een vertrouwbare statistiek wordt dan door ons niet meer verhinderd.

Namens de afd. Dordt en Omstr.
der Ned. Mpij. t. b. d. G.

de Secretaris

DR. A. N. VAN PRAAG.

Aan den Hooggeleerden Heer Dr. H. TREUB, Hoogleeraar.

Hooggeachte Professor!

Het stuk, dat uit uw pen gevloeid is als antwoord op de bestrijding van uw Parijsche correspondentie, stemt tot groote dankbaarheid omdat het nu vaststaat, dat gij facultatief neo-malthusiaan zijt en er dus omtrent uw standpunt ten opzichte van het neo-malthusianisme geen onzekerheid meer over blijft.

Doel van dit schrijven is niet te pogen U te doen terugkomen op uw besluit om verder over deze quaestie te zwijgen: het beoogt slechts aan te toonen hoe uw antwoord een duidelijke miskenning van de bedoeling uwer

bestrijders inhoudt. Deze miskenning maakt uw antwoord even paradox als uw aanvankelijke bewering, dat uw behandeling van steriliteit niet op een medische, maar op een sociale indicatie berust.

Wanneer uw bestrijders de stelling handhaven: „geen medische behandeling zonder medische indicatie” dan beteekent dit voor U hetzelfde alsof zij beweerd hadden: „elke medische indicatie vordert een medische behandeling”. Voorwaar, zij zullen met even veel afkeer deze stelling verwerpen als gij dit gedaan hebt toen gij in de inaugureele oratie bij de aanvaarding van uw tweede professoraat den strijd aangeboden hebt tegen den „furor „operandi”. Maar daarom juist zal dezelfde medische indicatie die hen ten opzichte van een steriel huwelijk tot handelen drijft, hen werkeloos laten ten opzichte van een steriel concubinaat. Zij zouden in casu het opwekken van een naamlooze progenituur even immoreel achten als de vergemakkelijking van het concubinaat door toepassing van preventieve middelen. Of de opheffing van de steriliteit nu geschiedt door losscheuring van perimetrische adhaesies, of van epididymitische adhaesies, indien dit laatste mogelijk ware, doet natuurlijk niets ter zake. Het stellen van een „casus non „dabilis” in den vorm van een hunkerend verlangen naar onwettige kinderen bij een paar, dat in concubinaat leeft, werpt dus in geenen deele de stelling omver: „geen medische behandeling zonder medische indicatie”. Het brengt slechts duidelijk aan het licht hoe alleen het geweten van den medicus moet vaststellen wanneer en hoe een medische indicatie aanleiding geven moet tot medische behandeling. Dan alleen zal elke medische indicatie direkt tot medische behandeling voeren, wanneer het geweten van den medicus niet in zijn hart, maar in zijn beurs gezeteld is!

Geen moed van overtuiging, maar dankbaarheid aan God, dwingt mij te verklaren, dat ik voor elk geweten, ook voor het medische, slechts één onveranderlijk, onwankelbaar, onomstootelijk richtsnoer heb mogen leren kennen en dat is: Gods onfeilbaar woord. Voor U zijn moreele en geloofsgronden niet synoniem; vóór mij bezit moraal alleen waarachtige waarde wanneer zij onmiddellijk afgeleid is uit Gods woord!

Met de meeste hoogachting noem ik mij
Scheveningen, 7 Mei 1898.

Uw dw. dn.
E. A. KEUCHENIUS.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — De legerartsen. Colonel DAVIES, de Lord Mayor, heeft een groot aantal van de voorname vertegenwoordigers van het geneeskundig beroep aan een luisterrijken maaltijd op Manson House vereenigd, wat op zich zelf een voor de geneeskundigen verblijdende gebeurtenis is. Maar vooral voor de militaire geneeskundigen, die in het Engelsche leger tot nu toe een positie bekleedden, die niet gelijkwaardig werd geacht met die van de officieren, is dit feestmaal een gewichtig tijdstip geweest. Nadat op het wel-